

Opetus- ja sivistystoimen
asiantuntijat Opsia ry

Specialister för undervisnings- och
bildningsväsendet Opsia rf

Sammandrag på svenska längre ner

Sydämellinen tervehdys,

Hyvät opsialaiset!

Vuosi alkaa kallistua kohti loppuaan, joulukuun odottelee jo nurkan takana ja sen myötä myös työvuoden kiireet helpottavat.

Tämä on meille useimmille kohta, jolloin on aika arvioida kulunutta vuotta.

Kiireisen arjen keskellä on hyvä muistaa, että jokainen meistä on tärkeä osa suomalaista koulutuksen ja sivistyksen ketjua. Yhteistyön voima ja yhdessä saavutetut tulokset ovat tänäkin vuonna syitä iloon ja kiitollisuuteen.

Vuoden 2025 Linnan juhlien teemana oli koulutus ja sivistys suomalaisen yhteiskunnan rakentajana. On upeaa, että itsenäisyysjuhlan myötä nostettiin esille koulutuksen ja sivistyksen merkitystä. Kun miettii kulunutta vuotta, tulee väistämättä mieleen, miten merkittävää suomalaisen koulutustason nosto on. Se on tae Suomen menestykselle ja suomalaisen yhteiskunnan hyvinvoinnille jatkossakin. Koulutukseen kohdistuvat leikkaukset ja valtionosuusjärjestelmäuudistuksen kaatuminen ovat kuitenkin kasvatus-, opetus- ja koulutusalan taakkana eikä valtion ja kuntien taloustilanne näytä kovin valoisalta lähivuosina.

Vuosi 2026

Uusi vuosi tuo tullessaan jälleen asioita, joita meidän tulee seurata ja joiden kehittämisessä haluamme olla mukana.

Opetushallitus valmistelee hallitusohjelman mukaisesti lukiodiplomien kehittämistä ja valtakunnallisen kriteeristön yhdenmukaistamista.

Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomit siirtyvät osaksi

ylioppilastutkintoa. OPH on tiedottanut, että teatterin, tanssin,

median, kotitalouden ja käsityön rinnalle tulee uutena sanataide,

tiede ja teknologia sekä yrittäjyys. Ensi vuoden aikana valmistellaan

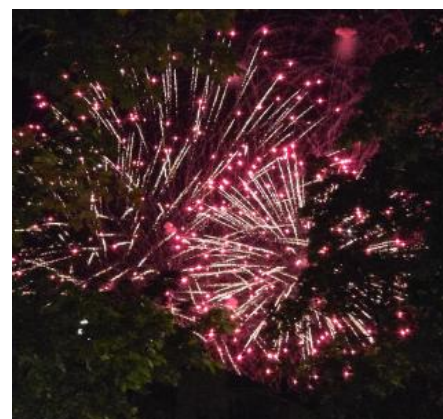
LOPS2019-muutosmääräystä ja lukion syksyllä 2027 aloittavilla on

mahdollisuus ensimmäisenä lähteä suorittamaan uusia

lukiodiplomeja. Liikunnan, kuvataiteen ja musiikin arvosanat eivät toistaiseksi vaikuta lukion

opiskelijavalintaan, vaikka ne ovatkin jatkossa osana ylioppilastutkintoa. Opiskelijavalintakriteerejä pitää

selvittää ja edistää osana ylioppilastutkintouudistusta.

Perusopetuksen osaamistakuuta on valmisteltu osana oppimistulosten vahvistamista koskevan työryhmän työtä. Osaamistakuuta koskeva perusopetuslain muutos on tulossa lausunnolle ihan piakkoin ja uudistetun perusopetuslain on tarkoitus astua voimaan 2027. Osaamistakuun tavoite on varmistaa, että perusopetuksessa on kansallisesti yhtenäiset menettelyt, joilla jokainen nuori saa riittävät perustaidot

jatko-opintoihin. Lainsäädäntömuutoksen pohjalta käynnistetään myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kehittämistyö.

Jatkuvan oppimisen uudistus on erittäin tärkeä, jotta saamme pidettyä osaamistasomme vahvana. Selkeät vastuut mm. rahoituksen suhteen ovat tarpeen eikä kaikkea voida jättää työnantajien harteille. Tämä tulee olemaan varmasti tärkeässä osassa tulevassa kuntavaalivaiheessa.

Opsian vuosi 2026

Tammikuussa aloittaa työnsä uusi Opsian hallitus. Kiitämme nykyistä hallitusta paneutumisesta Opsian asioihin!

Hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat vuoden alusta alkaen allekirjoittaneiden lisäksi Tiina Simons, Jarkko Lahtinen, Kati Heikkilä, Jari Von Becker, Katriina Sulonen ja Merja Koivisto. Varajäseninä ovat Mari Haapanen, Pertti Terho, Tarja Suhonen ja Lucina Hänninen.

Sivistyksen sivuhuone löytyy taas totuttuun tapaan tilasta 207

Educa-messujen yhteydessä perjantaina 23.1.2026 klo 16–18.

Tervetuloa tapaamaan tuttuja ja verkostoitumaan uusien ihmisten kanssa!

Ohjelmassa on mm. OAJ:n tervehdyspuheenjohtaja Katarina Murto, musiikkiesitys sellisti Magdalena Valkeus ja Sivistyksen suunta 2025-palkinnon saajan, Limingan sivistysjohtaja ja filosofian tohtori Päivi Mäen puheenvuoro.

Kaikki jäsenet ovat lämpimästi tervetulleita ja kaverinkin saa ottaa mukaan! **Ilmoittauduthan cocktailtilaisuuteemme [linkin](#) kautta 16.1.2026 mennessä.**

Opsian viestinnän kehittäminen on meille tärkeä asia. Opsialle on perustettu [LinkedIn](#)-tili. Otathan sen seurantaan -alamme ensi vuonna päivittää tiliä. Toivomme myös Instagram-tilillemme lisää seuraajia! Alkuvuodesta otamme käyttöön uudet, nykyaikaisemmat kotisivut. Informoimme niistä heti, kun ne ovat käytössä.

Olemme tilanneet uusia Opsia-tuotteita, mm. kuvan mukaisia muistivihkoja, joiden kansissa on myös mottomme ja lupauksemme. Kannattaa siis tulla mukaan tapahtumiin, jotta saat haltuusi laadukkaita tuotteitamme.

Ensi syksyille on suunnitteilla Opsian seminaari, joka on tekonimeltään Kaamosta kaatamassa. Se tulee olemaan erittäin kiinnostava ja ajatuksia herättävä -myös sieltä perinteisen laatikkomme ulkopuolelta. Uskomme sen tuovan valonpilkahduksia kovin pimeään syksyympä.

Kulttuuri ja sivistys

Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelma uhkaa päättyä 2027.

Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelma on vuodesta 2017 lähtien tarjonnut kaikille Suomen kahdeksaluokkalaisille ja heidän opettajilleen 1–2 vierailua lukuvuodessa korkealaatuisen taiteen pariin. Toiminta tavoittaa vuosittain noin 70 000 henkeä, kaikista Suomen kunnista. Toiminnan tavoitteena on tarjota nuorille yhdenvertaisesti taide-elämyksiä. Taidetestaajat toimii myös demokratiakasvatuksena, sillä se rohkaisee ja antaa työkaluja muodostaa kokemuksestaan perusteltu mielipide. Se tukee ryhmäytymistä, lisää nuorten minäpystyvyyden tunnetta ja matkustustaitoja sekä laajentaa nuorten elinpiiriä. Paikalliset kulttuurintuottajat ovat myös hyötäneet ohjelmasta paljon.

Päärahoittajana toimivan Suomen kulttuurirahaston lisäksi toimintaa rahoittaa Svenska kulturfonden. Molemmat säätiöt ovat kuitenkin ilmoittaneet lopettavansa rahoituksen kesällä 2027. Tämän jälkeen rahoitus on auki. Toimintaa järjestävän Suomen lasten kulttuuriliitto tavoittelee, että Taidetestaus siirtyä valtion budjettiin, jotta toiminta ei päättyisi.

Peruskoulun tarjoamalla taidekasvatuksella on suuri tasa-arvoistava merkitys, sillä nuorten mahdollisuudet osallistua koulun ulkopuoliseen kulttuuritoimintaan ovat muutoin hyvin pitkälle sidoksissa perheen koulutus- ja tulotasoon. Selvitysten mukaan taidekasvatus kehittää lasten ja nuorten tunne- ja empatiataitoja, joita pidetään tulevaisuuden tärkeimpinä työelämä- ja kansalaisuustaitoina.

On tärkeää, että jäsenemme ovat tietoisia laajan ja vahvan jalansijan saavuttaneen ohjelman tulevaisuudesta ja yrittävät omalta osaltaan myötävaikuttaa siihen, että Taidetestaajat saa pysyvän rahoituksen valtion budjetissa. Tämä tarkoittaisi 7 miljoonan euron vuosibudjettia.

Opsian jäsenten arpaonnea

Jäsenkyselyyn vastanneiden kesken arvoimme Delicardin lahjakortin. Sen voitti sivistysjohtaja Juha Salo Urjalasta. Onnea Juhalle!

Opsias medlemsbrev 6/2025 – Sammandrag

Året som gått och blick mot framtiden

2025 går mot sitt slut och julen står för dörren. Det är ett bra tillfälle att reflektera över året som gått. Vi kan glädjas åt samarbetets styrka och de resultat som uppnåtts. Vid slottsbalen (Linnan juhlat) var temat utbildning och bildning som grund för det finländska samhället – en viktig markering av vårt arbete. Samtidigt är ekonomin utmanande med nedskärningar och den misslyckade reformen av statsandelssystemet.

Vad händer 2026?

- **Gymnasiediplom:** Utveckling pågår. Bildkonst, musik och idrott blir del av studentexamen. Nya områden som ordkonst, vetenskap & teknologi samt entreprenörskap tillkommer. Förändringar i LOPS2019 förbereds.

- **Kunskapsgaranti:** Lagändring för grundskolan planeras, med ikraftträdande 2027. Syftet är att säkerställa att alla elever får tillräckliga grundläggande färdigheter för fortsatta studier. Detta leder också till revidering av läroplansgrunderna.
- **Livslångt lärande:** Viktigt att klargöra ansvar och finansiering – en central fråga inför kommunalvalet.

Opsia 2026

- Ny styrelse tillträder i januari.
- **Educa-mässan 23.1.2026:** Opsias traditionella träff "Sivistyksen sivuhuone" med program och nätverkande.
- Kommunikation: Ny LinkedIn-sida, fler följare på Instagram och nya moderna webbplatser lanseras.
- Nya Opsia-produkter, bl.a. anteckningsböcker med vårt motto.
- Höstseminarium planeras under namnet *Kaamosta kaatamassa* – ett inspirerande evenemang som ger ljus i höstmörkret.

Kultur och bildning

Programmet **Konsttestarna** (Taidetestaajat), som ger alla åttondeklassare konstupplevelser, hotas av nedläggning 2027 när nuvarande finansiering upphör. Målet är att få programmet in i statsbudgeten (7 miljoner €/år). Programmet har stor betydelse för jämlikhet och utveckling av empati- och känslkompetens – färdigheter som är avgörande för framtidens arbetsliv och medborgarskap.

Övrigt

- Vinnare av medlemsenkätens lotteri: Juha Salo, Urjala.
- Opsia önskar alla en fridfull jul och ett gott nytt år!

Rauhallista joulun aikaa toivottaen,

Merja Lehtonen
puheenjohtaja

Rikard Lindström
varapuheenjohtaja

Opetus- ja sivistystoimen asiantuntijat Opsia ry

Rautatieläisenkatu 6
00520 HELSINKI
www.opsia.fi

